

Kayëta ir Bëgalat in Lilaya in

Akayëta and Bëgalat aŋo, Pol yëgwën bafi bër gër bamara band Yesu Kërisët band gër ebar ed Galasi bën. Bësëyali bënëgwëš bafi felërand mëne ado ga xwëta këno Yesu Kërisët, afo enëbi kacënd eni pexaxën. Xarak ax gi ex na mondako sëyali bafi Pol. Ga re baxo mëne ekwëta ed Yesu Kërisët el gabat kë yëlënd or šenene ol. Eni nangaxën mëne osëyali orexëm ol dal dëŋ ex, Pol xwitan këbi end Abëraxam eŋ. Paš gë ekwëta ed xwëta baŋo Kaxanu el hixën baxo ar šenene, xarak amëd aŋo Acariya and Moyis aŋ ax gi bana. Mëŋ ex paš gë ekwëta ed Yesu Kërisët el, bënëŋ bënd bela beŋ dek këni šotënd or šenene ol gër ogës od Kaxanu. Er ex gër akayëta in:

End ofarëxanda or Pol do gë osëyali orexëm eŋ: 1.1–2.21.

End ekwëta ed Yesu Kërisët eŋ: 3.1–4.31.

End aniyän and ar yëmëk gë Angoc Amënëk eŋ: 5.1–6.10.

Bepelatar beŋ: 6.11-18.

Ecëmar el

¹ Wëno Pol këŋun yëgwënëlinde. Faba Kaxanu yata ke me gi parëxanda paš gë Yesu Kërisët ir xanin këŋo gër bëšësëk: ax gi ex na paš gë ala, bëte ax gi ex na ga sana këne bela. ² Gë bëmaÿe bënd hi këmi ro beŋ këmun yëgwënëlinde wën

do gë dek bëmaÿe bënd gër bamara band Yesu band gër ebar ed Galasi bën. ³ Kaxanu, Faba irebi, do gë Yesu Kërisët, axwën arebi an, yëlëlenun oyekax ol, gë obetak ol. ⁴ Axwën Kërisët wāk šës ko në end bamena bandebi ebo dacëtaxën gër aniyān atëmbak and gë okey oko aņo, ang ŷandi kēņo Kaxanu Faba irebi ak, ⁵ mēņ ar hik gë enjāran end din ir din an! Amen!

End oxalay kalay or Bëgalat eņ

⁶ Mbaņ šāran ke wëno ang seb kēno Kaxanu xarak mēņ sana kēņun paḅ gë oyekax or Kërisët ol do kën sēfënd aņand ako Atēfētan acēxe. ⁷ Enimin, Atēfētan acēxe ax gi ex na. Barikan bela ex na bër kēņun felënd becēxen ga ŷandi kēbi eni nēngwēt Atēfētan and Kërisët aņ. ⁸ Barikan ado ex gido ar enga endam, ba meleka ir xaniwëk gër orën, yelik eņun nangēnënd Atēfētan and fitarëk gë and sēfētan kēmun wëno aņ, katalēņo! ⁹ Ang felëra kēmun gër ŷanar ak kēmun xēnēnand wëno gërëgako: angēmēne ala eņun pelënd Atēfētan and fitarëk gë and nangēn kēmun biyi aņ, katalēņo!

¹⁰ Do gërëgako ene cëkwënd bela nde kēme šaland ba exe cëkwënd Kaxanu nde? Ba kēme šaland ene űanēnd bela nde ca? Kido ene űan bela bame šaland, ame gi dona xadēp ir Kërisët.

End Pol eņ

¹¹ Ga re kēme bëmaÿe, Atēfētan and nangēn kēmun aņo ax gi ex na endey end bela. ¹² Yesu Kërisët mēņ dēņ nangēn ke, ax gi ex na ga sēfētan ke ala, bëte ax gi ex na ga sēyali ke ala. ¹³ Wën enimin, awël wël kën ang bame liyand

ak, and bayi bame gër cale ind biyi Bëšëwif aŋ? Wëno babi rixërand wa gë oÿeÿ osëm bërëwãk end Kërisët bën, bër Amara and Kaxanu bën. Mo calara bamëni şalarand mëni daw bën dek. ¹⁴ And bayi bame gër cale ind biyi Bëšëwif aŋ, wëno nëmëca babi bënd anjex andam bën gër epëb ed bapela band sëyali kënëbo bëxarëk bërëbi baŋ. ¹⁵ Barikan yatir fed këmi gë ar fit ke elod gër acël and nëma an, aŵac wac ke gë oyekax orexëm ol. ¹⁶ Anangën nangën ke Asëniw arexëm an mëni tëfëtanaxënënd endexëm eŋ bër ax gi ex na Bëšëwif bën. Ata ga xucak eŋo, wëno ame ye ex na de mo mëkara ala. ¹⁷ Bëte ame ye ex na gër oparëxanda oñanar yaŋ gër Yerusalem. Barikan ye këme šëw gër ebar ed Arabi damana bakaxanëgu këme gër Damas. ¹⁸ And xucak bëniy bëtas aŋ fo yexën këme yaŋ gër Yerusalem mi nangër gë Kefas. Ata xeyërax ke bakey epëxw gë banjo gër ndebën. ¹⁹ Bari parëxanda işëxe ami watër bana angëmëne ax gi ex na Şak, ar acël amat gë Axwën Yesu an. ²⁰ End këmun felënd eŋo, Kaxanu anang nang ko mëne däl ex, ame nëgwëšënd na.

²¹ Ga xucak eŋo, ye këme bëte gër owar or Siri do gë Silisi. ²² Xarak, ala axe nang bana amëd aŋo (gër bamara band bërëwãk end Kërisët gër ebar ed Yude). ²³ Awël fo bani wëlënd mëne ar babi rixërand an anëka nëngwëta ko. Gërëgako mëŋ këbi nangëndërand bela bën ekwëta ed Kërisët ed baxo xemënanđ exo daw el. ²⁴ Do në endam bano šëkwaxënënd Kaxanu.

2

End Pol do gë oparëxanda ocandaŵ eŋ

¹ Ata ga sêkêk bëniy epëxw gë bebenax, baka këmi gë Barë nabas yaŋ gër Yerusalem. Aŵëla wëla bamo bëte Tit. ² Kaxanu šêdët baxe me baka gër Yerusalem. Asëfëtan sëfëtan këmeni bëlëngw bër Amara bën ang këme femërand Atëfëtan aŋ gër bër ax gi ex na Bëšëwif ak. Anacët nacët bamëni bëlëngw bër gapak bën, këdi këme hërëra ahërëra fo, do me di andiyen and gë ofëcak këm. ³ Tit mëŋ, Agërek ar sëfër bami an, ala aŋo nëŷali bana eno kac. ⁴ Këme reyxënënd dek ako, bela hi bax na bër bax rend okëreceŋ exëni xarak enëgwës këni rind. Bën nëfënëfa bax gër engä endëbi ga ŷandi babi eni bël or yaya or yël këbo Yesu Kërisët ol, do enëbo bëña. ⁵ Ata end bëjo eŋ gë təkër ak ami ma ex na ex bayixën nëngwëtarëxe dal ir Atëfëtan in gër oŵëkw orewën aŋ.

⁶ End bëlëngw bër gapak bër Amara bën eŋ cëŋ, er hi bani dmana eni gixën okëreceŋ in, wëno axe bal ex na gayikwa gër ogës od Kaxanu bela bën dek gwër fo exëni! Bari bëlëngw bër gapak bëjo ŷoweŷ ane nëŷali bana me di. ⁷ Awat wat bani mëne Kaxanu xwëtënan këbo Atëfëtan aŋ. Wëno mëni nangëndërand bëxacërëx bën, do Piyer bëxacëxac bën. ⁸ Kaxanu mëŋ ar yata këŋo këŋo Piyer exo gi parëxanda ir Bëšëwif an fo yata ke wëno bëte me gi ir bër ax gi ex na Bëšëwif. ⁹ Do and wat këni oyekax or yël këbo Kaxanu aŋ, ata Šak, gë Kefas do gë Šaŋ, bën bër ex bëlëngw bër gapak, bër fëb kënëbi mbaŋ bën,

lëkër këmi bataxan band liw̃ ban, gë wëno do gë Barënabas, ex watixën mëne anëkëra exëna gër andiyen andebi: mi yend mi pemëra, wëno gë Barënabas, gër benëng becëxe, do bën gër Bëšëwif. ¹⁰ Er xara banëbo fo mëni kwitand axwita bëxaÿënaxik bën do ejo gë obal osëm bame rind.

End akucara and Pol gë Piyer aŋ

¹¹ Barikan and yow ko Kefas gër Aŋëcoš aŋ, fabër këmi do nöp këmo gayik aŋwën wën baxo. ¹² Damana eni yow Bëšëwif bër lawënëgu babi Šak bën, bër bax balëkënalind end oxac bën, Piyer, andamat bani yambërand gë bër ax gi ex na Bëšëwif bën. Barikan and ŋatëgu këni Bëšëwif bër lawënëgu babi Šak aŋ Piyer, ga babi yëdand, nacëta këbi bër ax gi ex na Bëšëwif bën. ¹³ Ata Bëšëwif bëšëxe bër w̃a bax end Yesu bën sëfëteli këno bëte Piyer gër amena andexëm xali lënan këno Barënabas dëŋ gër egi ed ang bëÿëŋëxax bër kë labayand el. ¹⁴ And wat këme mëne ani dind na šenene aŋ, ang kë sëyalind däl ir Atëfëtan ak, rexëra këmo poyoma Kefas mondako: «Wëj ašëwif hi këy, barikan këy liyand ang bër ax gi ex na Bëšëwif ak, ay masinaÿad na ang ašëwif ak. Do mondake cëŋ këy xor eyëbi nëÿalind bër ax gi ex na Bëšëwif bën eni dīyand ang Bëšëwif ak?»

End apexa and benëng dek eŋ

¹⁵ Biyi, bëxarëk bërebi bën Bëšëwif ebani, ane gi exe na bëwëndëran bër ax gi ex na Bëšëwif. ¹⁶ Anang nang këne mëne ala ar xwëta këŋo Yesu Kërisët an hik ar šenene an, bari ax gi ex na

gayik asêf sêf ko er rek acariya and Moyis in. Biyi bête awa wa këne end Kërisët eñ ene gixëne bër êenene paß gë ekwëta ed xwëta kënëñone el, ax gi ex na gayik asêf sêf këne er rek acariya and Moyis in. Ala ax gind na ar êenene ga xemëna ko etêf ed acariya el. ¹⁷ Barikan angëmëne gër ocal od or êenene gër Kërisët, hi këne biyi bête bëwendëran, Kërisët nde këbo lënanënd eñëñëxax eñ? Adokiñ! ¹⁸ Angëmëne me bakan ecëñëxët me dind bend gër acariya bend seb këme beñ, wëno dëñ kë nëpayand. ¹⁹ Enimin, wëno dëñ asês sês këme paß gë acariya añ me diyaxënënd ang ýandi këño Kaxanu ak. Afika fika këne gë Kërisët, ²⁰ ax gi ex na wëno kë liyand. Kërisët kë liyand gër ola oram. Do aniyand andam and gërëgako gë eman añ këme liyand gë ekwëta ed xwëta këmo Asëñiã ar Kaxanu el, mëñ ar ñan ke do yëlaya ko në endam an. ²¹ Mëñ ex, axe cena ex na end oyekax or rin ke Kaxanu eñ. Enimin kido ga sêf këne acariya añ fo hixën këne bër êenene, awa mama fo sês ko Kërisët.

3

End acariya do gë ekwëta eñ

¹ Wën Bëgalat bën ata and añun pëñirand na dëñ ex de! Noño wa yifa këñun? Ax gi ex na nde afañën fañën këmun ðek er wãacayak ecës ed Yesu Kërisët gër kërëwa in? ² Emat fo ýandi ke mun mëka ene nangën: Ba ga sêf kën acariya añ nde sôtaxën këno Angoc Amënëk añ? Ba ga baxët kën do xwëta kën Atëfëtan añ nde?

³ Mëṅ ex, wën ata and aṅun pënirand na dëṅ ex. Angëmëne enimin gë panga ind Angoc Amënëk in ṽana kën, mondake cëṅ nëṅwët kën do kën liyand gë ojaṽ odewën ok? ⁴ Do ðek er hi kënuṅ gër aniyand andewën in, ahi fo nde hi këṅun? Ax mënd ex na eṅun gi ahi fo. ⁵ Ar yël këṅun Angoc Amënëk an, ar kë rind becarax mërëxand irewën an, ba ga sëf kën acariya aṅ nde ko rixënend, ba ga xwëta kën Atëfëtan aṅ nde?

⁶ Ax gi ex na nde Abëraxam axwëta xwëta baṅo Kaxanu mëṅ hixën baxo ar šenene gër ogës odexëm✧? ⁷ Mëṅ ex, nanging mëne bër xwëta këṅo Yesu bën fo hik obaš or Abëraxam ol. ⁸ Oñëgw Omënëk ok fëna bax mëne axwët këbi xwët bër šenene ga xwëta xwëta këno Kërisët. Kaxanu fel baṅo Abëraxam endey enëṅax eṅo: «Benëṅ beṅ ðek kë beta në endey.» ⁹ Mondako këni šot obetak ol ðek bër xwëta këṅo Kaxanu ang Abëraxam bën. ¹⁰ Do ðek bër kë yëland šenene hi këni gër ogës od Kaxanu bën në end ga këni rind er rek acariya and Moyis bën, anëka xata këbi gayik anëp këbi nëp Kaxanu. Enimin aṽëgw ṽëgw këni: «Katalaṅo ar ax tëf ex na ðek er ṽëgw këni gër akayëta and acariya and Moyis an✧.» ¹¹ Ala ax gind na šenene gër ogës od Kaxanu gayik acariya sëf ko do eṅo ðal ex. Ga ṽëgw këni: «Ala ar ke liyand šenene an axwëta xwëta këṅo Kaxanu✧.» ¹² Xarak, etëf ed acariya el mbaṅ fitarëk gë ekwëta ed Kaxanu el. Gër Oñëgw Omënëk ga rek: «Ar kë ṽa exo dind ðek

✧ **3:6** 3.6 Añanar 15.6 ✧ **3:10** 3.10 Acariyakinëm 27.26 ✧ **3:11** 3.11 Abakuk 2.4

er rek acariya an kë liya gë beŋo✧.» ¹³ Kërisët racët këbo gër kata ind ebax ebo wëcan inŋ gayik abane xor exe na ene tēfe er rek acariya in. Enimin ga yëgw këni gër Oñëgw Omënëk: «Ala ar xaw̃ këno yo në osëx ar xata këŋo exo✧.» ¹⁴ Ga šës ko Yesu Kërisët këni šotaxën bër ax gi ex na Bëšëwif bën oyekax or beya baŋo Kaxanu Abëraxam ol. Biyi dek mondako këneŋo šotaxëne Angoc Amënëk and beya këbo Kaxanu aŋ gayik axwëta xwëta këneŋone Kërisët.

End acariya do gë ebeya eŋ

¹⁵ Bëmaŋe baxëtin amatinali aŋo: Angëmëne ala exo nëgw aye end acota and ko sebëta eŋ, er re ko in gabatak ax yepënënd na, gabatak ax bašënd na yëy. ¹⁶ Xarak Kaxanu mondako beya baŋo Abëraxam. Bend beya baŋo beŋo, xwën bani Abëraxam do gë ar andëwëra andexëm an. Oñëgw Omënëk ok ax de ex na gë bërändëwëra andexëm bën këdi këni yëla bela bën end bëranjëm ko yeyanënd. Barikan ala abat fo këŋo rend mëne ngëŋ Kërisët. ¹⁷ Mëŋ këme rexënënd: Kaxanu, er beya baŋo Abëraxam in abayi bayik. Acariya and hatëguk ga xucak bënny okeme onax gë ofëxw osas aŋ, ax kor ex na ex yepën. Kido axor xor bax, end beya baŋo eŋ ax gi dona. ¹⁸ Angëmëne er xëñëna baxo Kaxanu ebo yël in paŋ gë acariya aŋ këne šotënde, abo yël dona në end ga beya ko. Xarak Kaxanu ga beya baŋo Abëraxam yëla xën baŋo oyekax orexëm ol.

✧ **3:12** 3.12 Andolewit 18.5 ✧ **3:13** 3.13 Acariyakinëm 21.23

¹⁹ Do inewña hixënëk acariya aŋ? Në end bamena band bela fedalixënëgu baxo Kaxanu acariya aŋ, xali exo ŋataxënëgu arandëwëra and Abëraxam ar beya baŋo an. Acariya aŋo omeleka lawëneliw babi Kaxanu wëlaw këni gër Moyis. Ata hi ko mondako Moyis, aŋatelindër ar Kaxanu gë bulunda ir Isërayel an. ²⁰ Barikan Kaxanu, and beya baŋo Abëraxam gë arandëwëra andexëm ak, aŋatelindër ax gi bana, Kaxanu gabat ebaxo.

End ofëcak or acariya eŋ

²¹ Acariya aŋ ayepën nde kë yepënënd bend beya këbo Kaxanu beŋ? Adokiŋ! Kido acariya ebaxëna and kë yëlënd aniyen, or ŋenene ol paŋ gë acariya aŋo hi dox mocot. ²² Barikan Oñëgw Omënëk ok beÿ bën dek sërak gë eñëŋenax eŋ, eni cotaxën dek bela bën er beya ko Kaxanu ayël këbi yël in gayik axwëta xwëtak këno Yesu Kërisët. ²³ Damana ex ŋataxënëgu ekwëta ed Kërisët el, acariya aŋ babo xadacënd ene cënixëne ekwëta ed ebax ebo nangën Kaxanu el. ²⁴ Ata acariya aŋ mondako hi bax axadac arebi xali enëŋo kwëtaye Kërisët ene gixëne bër ŋenene. ²⁵ Do ga hatëgu ko ako ar xwëta kënëŋone an, ane bayi exe na gër oxadac or acariya.

²⁶ Gërëgako wën dek anëka hi kën obaŋ or Kaxanu ga xwëta këno ako Yesu Kërisët. ²⁷ Enimin, wën dek bër buyi kënun xobuyi or Kërisët bën, anëka bar kën gë mëŋ. ²⁸ Mëŋ ex; Aŋëwif ax gi ex na, ar ax gi ex na Aŋëwif ax gi ex na, xadëp ax gi ex na, asoŋan ax gi ex na,

asoxari ax gi ex na. ²⁹ Gayikwa abar bar këne gë Yesu Kërisët, bërandëwëra and Abëraxam hi kën, wën ex bër kē bëteli er beya baño Kaxanu ayël këño yël in.

4

¹ Eño këme rend: ang kē nēka yo ga bayi ko itox ar kē bëteli napul ir sēm an ani pitarënd na gë xadëp in, xarak mēñ dēñ ex axwën ar napul dek an. ² Mēñ abaxët këbi baxëtënd bër këño xadacënd do hi këni bëwëxëta bër napul irexëm bën xali ex ñat and fënëta ko sēm exo bëtelira añ. ³ Ata biyi bëte mondako fo ex endëfi eñ: and bayi bane ang obaș fo añ, bapela band ex yo babo wëñand gër ngwën ro. ⁴ Barikan and ñatan këño Kaxanu añ, lawëneliw këño Asëñiŵ rëw këño asoxari, do sëf ko acariya añ, ⁵ ebo dacëtaxën biyi bër hi këne okadëp od acariya, ene gixëne obaș or Kaxanu. ⁶ Do ga hi kën ako obaș orexëm, lawënelixënëgu këfo gër oŵëkw orebi Angoc and Asëñiŵ añ. Nē end Angoc año kënëño wacaxënde Kaxanu: «Aba!» Faba! ⁷ Mondako hi kën obaș or Kaxanu, an bayi ex na okadëp. Do angëmëne obaș or Kaxanu hi kën ayël këñun yël oyekax or fenan këbi obaș orexëm ol.

End obal od Pol eñ

⁸ Akarëk añ, ano nang bana Kaxanu, do mēñ hixën ban okadëp od bebër ban xëland, xarak abi ñap ex na. ⁹ Barikan gërëgako ga nang këno ako Kaxanu, me dedo mēñ ga nang këñun ako, mondake cēñ kën bakand gër oxadëp or

ƒapela ƒand gë ofëcack këm ƒaŋo? ¹⁰ Ax gi ex na nde wën kë yëländ mëne: ƒakey exëna, opacaw̃ exëna, ƒapëxëd exëna, ƒëniy exëna, ƒënd xucak ex këbën? ¹¹ Ata wëno mbaŋ këme yëdand ðe endewën eŋ, ƒamat ba asorora fo bame sororand në endewën na.

¹² Bëmaÿe ƒëndam, axara xara këmum, giyin ang wëno ak gayikako wëno ƒëte ang wën ak hi këme. Ÿoweÿ ane menan ex na. ¹³ Aye nang kën mëne ame ƒëngw bana and bame femërand añanar Atëfëtan and Kaxanu aŋ gër ndewën, do gematak dëŋ ane menan ex na. ¹⁴ Ang šëxwëra bame ak, ane cus bana ƒëte ane kwëÿëta bana, wëlaya këne ang meleka ir Kaxanu fo, ang Yesu Kërisët mëŋ dëŋ. ¹⁵ Do feye ex onënga orewën ol? Gayikwa osede orewën olo këme reyarand, kido awënd wënd bax, axor xor don en dëxët ƒangës ƒandewën ƒaŋ do ene yël. ¹⁶ Awa ba arangoÿëra andewën nde hi këme ga këmum felënd ako ðal in?

¹⁷ Bër këŋun w̃asinënd mëne aƒal këbi ƒalënd endewën ƒëjo anun ŋan ex na. Er Ÿandi këbi enëƒo capëreli wëno gë wën, do wën eŋun ƒalënd endebën fo. ¹⁸ Eƒalëkënali ed beÿ el er šenene ex nand ex yo, ƒarikan ax gi ex and hi këne në erebat aŋ fo. Do ang ƒaŋun ƒalënd endam ak ƒaiyin ga këŋun ƒalënd mondako fo. ¹⁹ Wën obaš oram, angëmëne me kwitand ang soro këme në endewën na, gašëxe ke yambënënd ang asoxari ar orëw̃ fo. Do gë ayambën ijo këme ƒayi xali nand kën wëndër ðek gë Kërisët gër ola orewën na.

²⁰ Enimin oñandi odam ok ex me gido gërëgako

dëŋ mërëxand irewën, mëŋ nangaxën dome ba mondake felëra domun. Ata ðek wëlandëra ke ðe endewën eŋ.

End Sara do gë Agar eŋ

²¹ Wën bër ŷandi këŋun en tëf acariya and Moyis bën, peline ba afëni dëŋ nde fëni këŋun er ŷëgw ko Moyis in? ²² Ga ŷëgw ko wa mëne: «Abëraxam bëtox bëki šot babi, iñanar iŋ gë asoxari ar hi bax xadëp an, do ikinëm iŋ gë asoxari ar yaya an. ²³ Itox ind asoxari axadëp iŋ rëw këno ga ŷandi babi eno cot. Barikan ind asoxari ar yaya iŋ rëw këno ga bëya babi Kaxanu. ²⁴ Gër endey eŋo amatinali exëna gayikwa bësoxari bëxi bëjo ex oser oxi or gë Kaxanu oŋ. Eter eñanar el ex ed gër etënd ed Sinayi el, elo ex ed gë oxadëp el: mëŋ ex Agar.» ²⁵ Ata Agar ex etënd ed Sinayi el gër ebar ed Arabi. Kaxanu fën yëlëgu këŋo acariya aŋ Moyis. Agar angol and Yerusalem and gërëgako aŋ, mëŋ gë obaš orexëm ol okadëp exëni. ²⁶ Barikan Yerusalem ir yaŋ gër orën in ex asoxari ar yaya an, mëŋ ex nëma irebi. ²⁷ Mëŋ ŷëgwaxën këni: «Nëngandëralexi wëj asoxari aBOROXOK an, Nëngandëralexi wëj ar ax dëwënd na an! Depërayind onënga ol, wëj ar elod ax tëyi ex na ayambën ir orëw an. Gayikwa wëj ar fela këni gër eñër an, Obaš oreŷ ol kë ŷëmb nëmëc Gë or asoxari ar bayik gër eñër an✧.»

²⁸ Bëmaŷe ga hi kën obaš or Kaxanu mëŋ dëŋ bëya këŋun ang bëya baŋo Isak ak. ²⁹ Do ang hi

✧ 4:27 4.27 Esayi 54.1

bax akarëk ak, itox ind rëw këno gë oñandi od bela fo in baño rixërand ind rëw këno gë oñandi od Angoc and Kaxanu in, mondako fo ex bëte gërëgako. ³⁰ Xarak ine rek Oñëgw Omënëk ok: «[ŋ]wayëlëbi asoxari ar ex xadëp an do gë asëñiŋ, gayikwa asëñiŋ din ani bëteli na andamat gë asëñiŋ ar asoxari ar yaya an☆.» ³¹ Mëŋ ex bëmaÿe, pënileŋun aye eŋo: Obaš or asoxari ar yaya ol hi këne, ane gi exe na or asoxari axadëp ol.

5

End oyekax or oxëreceŋ eŋ

¹ Ene canaxëne gër oxadëp or acariya racëtaxën këbo Kërisët. Awa dëkayayin šenene eŋo do këren baka na gašëxe gër oxadac or gë oxadëp.

² Wëno Pol ga re këme angëmëne mondako kën yëland bër šenene hi kën gayik axac xac kënun, er ri ko Kërisët in ŋoweÿ anjun yël na.

³ Ga këme reyand wa bëte: ar rek axac këno xac yo, tëfindëlexo de dëk er kë rend acariya in, gematak kërexo dëfënd na. ⁴ Anëka šapër kën gë Kërisët wën bër ŋandi këŋun en gi šenene gër ogës od Kaxanu gayik asëf sëf kën acariya bën. Nangin mëne an gi ex na šëf gër bër yël këbi Kaxanu oyekax orexëm. ⁵ Biyi cëŋ paŋ gë Angoc Amënëk aŋ këne šëninde mëne gë ekwëta el këne šote or šenene or këne yarënde ol. ⁶ Gër bër barëk gër Yesu Kërisët er xëbënëk in ex

☆ **4:30** 4.30 Añanar 21.10

ekwëta ed kë w̃asinayand gë ebalër el, ax gi ex na oxac ol, ax gi ex na bëte oxacërëx ol.

⁷ Šenene ŷana ban oxëreceŋ orewën ol, noŷo cëŋ yifa këŋun xali seb kën dal in? ⁸ Endey end yifaxën kënun eŋ, ax kaniw ex na de gër Kaxanu, mëŋ ar sana këŋun an. ⁹ Ax gi ex na nde lewir ir təkër fo kë fufënënd đek pix ind negali këni in? ¹⁰ Wëno axwëta xwëta këmün mëne ang këme yëland ak ata mondako dëŋ kën yëland wën bëte ga bar këne gë Axwën an. Ar këŋun yëbun an, hi ko yo ar hi ko, Kaxanu anëp këŋo nëp.

¹¹ Wëno cëŋ bëmaŷe, kido abayi bayi bame ga këme femërand end oxac eŋ, arixëra nde done rixërand? Kërëwa in, er këni fokërënd bela in, ax bo dona. ¹² Bër këŋun yëbunënd gë oxac bëjo kemënalexëni eni kacërënd oyëxwëyët.

End ediya ed Angoc Amënëk eŋ

¹³ Bëmaŷe, wën cëŋ Kaxanu racët këŋun gër oxadëp, do an bayi ex na okadëp. Balëringdëleŋun do dëcarindën andewën rewën, kërëx gi na akaya and en dind er ex oñandi od eman in. ¹⁴ Dek acariya and Moyis aŋ në apela amat barëk, and kë rend: «Balindëlexi end ašandax eŋ, ang ki balënd end gaf irey ak» ¹⁵ Barikan angëmëne wën en ŋatërënd, do en yambarënd andewën rewën aŋ, titinayin de këdi kën lawër.

¹⁶ Awa ga re këme: điyayindën ang këŋo ŷandind Angoc Amënëk ak ata kën seb etëf ed oñandi od eman el. ¹⁷ Gayikwa oñandi od eman ok axucar xucarëk gë od Angoc Amënëk ok.

✧ **5:14** 5.14 Andolewit 19.18

Oñandi od Angoc Amënëk ok axucar xucarëk gë od eman ok ado mban xucarëk xali wën an korënd na en di er këjun ÿandi in. ¹⁸ Barikan angëmëne Angoc Amënëk aň këjun xadacënd, an bayi na ga këjun xadacënd acariya aň. ¹⁹ Xarak anang nang këne mëne oñandi od eman ok kë lënanënd: gër orekar, gër obuyaraxik, gër eñac, ²⁰ gër ekëla ed olaş, gër oşaki, gër ecusër, gër ekeÿër ed gë bela, gër oyakëraxi, gër oxey, gër ebañër ed bela, gër ecapërelî ed bela, gër osëmbak, ²¹ gër oñateÿi, gër oşeb, gër ekureliran, do gër bëndako rako. Enimin, në ekwitan emun ang fel këmun ak: bër kë liyand mondako bën din ani dîl na gër owun or Kaxanu.

²² Barikan bër këbi xadacënd Angoc Amënëk bën kë liyand: gë aňana, gë onënga, gë obetak, gë ebuňan, gë oyekax, gë obëngw or onden, gë ekwëta, ²³ gë anjus do acariya ax cëban ex na beňo. ²⁴ Awa bër bar këni gë Yesu Kërisët bën, anëka fikali këni beman bendebën beň do gë oñandi oñëñëanax odebën ok gër kërëwa ir Kërisët. ²⁵ Angëmëne gë Angoc Amënëk aň këne liyande, dîyandëne ang këbo xadacënd ak. ²⁶ Kërene dafënarande na, kërenëbe ñanaxënënde na bëcandaw bëň, kërebo yakëraxind na.

6

¹ Bëmaÿe, angëmëne eno pënga ala gër amena and ko rind, amena and ex yo, wën bër këjun xadacënd Angoc Amënëk bën wërëşëtino endëmane. Wën bëte titinayin këdi këjun naňeta do en mendëra ang mëň ak.

² Dëcarindën andewën rewën aŋ gër ocëmu gayik mondako kën ŷana en tëfënd acariya and Kërisët aŋ. ³ Angëmëne ala exo yëland mëne mëŋ ala asëm hi ko, xarak ŷoweŷ axo gi ex na, gaf irexëm fo ko yifand. ⁴ Ala kala dafënayindëlexo gabat në end er ko xorënd exo di eŋ, xarak ax gi ex na exo matinalind gë er ašëxen in. ⁵ Gayikwa ala kala gë er ko rind in ko yaka gër Kaxanu.

⁶ Ar këno sëyalind eyeyan ed Kaxanu an, cetindëleŋo ðek napul irexëm in asëyali arexëm an. ⁷ Këren yifaya na: Kaxanu ala aŋo mëkëñaxënd na. Er ko nefënd ala in, ejo fo ko xanand bëte. ⁸ Ar kë liyand ang këŋo ŷandind eman aŋ er kë rëwënd oŋandi od eman in ko xana, mëne ngëŋ ecës el. Barikan ar kë liyand ang këŋo xadacënd Angoc Amënëk an, er kë rëwënd Angoc Amënëk in ko xana, mëne ngëŋ, aniyand din ir din aŋ. ⁹ Kërebo barëbarand na edi ed benjekax el gayik axana këne xanaye oyekax or këne rinde ol and kë ħat amëd aŋ angëmëne abo cena ex na. ¹⁰ Awa mondako ex ðe, ga šot këne ako amëd aŋ, dindëne benjekax ebi yeraxën bela bën ðek, ado ðek ðek in bër ekun ed ekwëta bën.

¹¹ Watin oŋëgw oko ro ang rafëk ak, ata kën nang mëne wëno dëŋ ŷëgwëlik. ¹² Dek bër këbi ŷandind enëbi cëkwënd në end er ex gër eman bën këŋun nëŷalind enun kac këdi kënun ŷana enun dixërand në end ga kën femërand ecës ed Kërisët gër kërëwa el. ¹³ Gayikwa bën bër kënëbi xacënd bën dëŋ ani tëfënd er rek acariya in. Barikan emat fo ŷandi këbi: wën enun kac eni

dafënxënënd mène në end endebën xacaxën kënun. ¹⁴ Wëno emat fo ex end këme rafëna eņ: end kërëwa ir Yesu Kërisët, Axwën arebi eņ. Gër kërëwa ijo şës këme do ecës elo şapëreli këbo wëno gë bend gër ngwën ro beņ. Mëņ ex wëno ame bo ex na ga këme sëfënd bend gër ngwën ro beņ. ¹⁵ Gayikwa gër Kaxanu, xac këni nde, ani kac ex na nde, mëņ ax gi ex na eņo këņo balënd. Er këņo balënd in ex ola oxaşax or şot këy ol. ¹⁶ Dek bër kë sëfënd osëyali or apela aņo ro bën, Kaxanu ayël këbi yël obetak ol do gë axaÿënan in bër Isërayel ir Kaxanu bën!

¹⁷ Gërëgako ala kërëxe başën na toro in gayik gër eman endam ro ex bambënut band në end Yesu baņ. ¹⁸ Bëmaÿe, Axwën Yesu Kërisët yëlëleņun oyekax orexëm ol gër onden ondwën! Amen!

Oniyan
Oniyan: Oniyan (New Testament+)

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Oniyan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

8b7902f3-5e35-5b89-86b2-c6da1be458b9